

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 9 marca 2005 r.

Opinia do ustawy
o zmianie ustawy o kulturze fizycznej
oraz ustawy o żegludze śródlądowej

I. Uwagi ogólne.

Opiniowana ustawa została uchwalona na 97 posiedzeniu Sejmu w dniu 18 lutego 2005 roku. Jest ona wypadkową przedłożenia sejmowej Komisji Kultury Fizycznej i Sportu, która przygotowała projekt inicjatywy ustawodawczej w wyniku propozycji przekazywanych przez Polską Konfederację Sportu, polskie związki sportowe, Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim, organizacje pozarządowe kultury fizycznej i sportu oraz działaczy sportowych.

W pierwszej kolejności w opinii zostaną przedstawione najistotniejsze zmiany do ustawy o kulturze fizycznej.

Opiniowana ustawa zmienia definicję "zawodnika" poprzez uzupełnienie jej o dwa nowe elementy – fakt, iż współzawodnictwo sportowe jest organizowane przez właściwy polski związek sportowy oraz obowiązek posiadania przez zawodnika licencji na udział w tym współzawodnictwie (art. 3 pkt 6 ustawy nowelizowanej).

Kolejna istotna zmiana to wprowadzenie przepisu, który zakłada obligatoryjne tworzenie (w miejsce istniejącej dotychczas możliwości) w jednostkach samorządu terytorialnego rad sportu, które będą powoływane przez właściwe organy wykonawcze. Członkowie rad sportu będą wykonywać swoje funkcje społecznie (art. 18a i 18b).

Nowelizacja przewiduje także możliwość powołania przez Ministra Obrony Narodowej Rady Sportu jako jego organu opiniodawczo-doradczego w sprawach dotyczących organizacji i koordynacji działań w zakresie kultury fizycznej. Taką samą możliwość ustawa przyznaje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (nowe art. 18d i 18e).

Opiniowana ustawa warunkuje uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym od wymogu posiadania licencji (art. 24). Podmiotem uprawnionym do przyznawania licencji będzie nie tylko właściwy polski związek sportowy, ale również z jego upoważnienia związek sportowy działający w tej samej dziedzinie lub dyscyplinie sportu. Polski związek sportowy będzie prowadził ewidencję wydanych licencji oraz będzie mógł pobierać opłatę za ich wydanie.

Zmiany dotyczące sportu osób niepełnosprawnych polegają na dodaniu dwóch przepisów w tej materii. Pierwszy z nich (art. 12 ust. 3) przewiduje, iż Polski Komitet Paraolimpijski będzie ustalał skład reprezentacji kraju na igrzyska paraolimpijskie. W myśl drugiego (art. 25 ust. 4a) skład kadry narodowej będzie ustalany przez właściwe stowarzyszenie o zasięgu ogólnokrajowym, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej i sportu.

Istotna zmiana dotyczy rozszerzenia kręgu podmiotów mogących prowadzić działalność w zakresie sportu profesjonalnego. Poza sportowymi spółkami akcyjnymi i polskimi związkami sportowymi, tak jak to miało miejsce dotychczas, będą to również inne osoby prawne i fizyczne będące przedsiębiorcami (art. 29 ust. 1).

Opiniowana ustawa dopuszcza utworzenie ligi zawodowej w dyscyplinach lub dziedzinach sportu, w których współzawodnictwo sportowe jest organizowane w formie rozgrywek ligowych (art. 36). W przypadku gdy ponad połowa klubów biorących udział w rozgrywkach działa w formie sportowych spółek akcyjnych utworzenie ligi zawodowej będzie obligatoryjne. Liga zawodowa będzie zarządzana przez odrębną od polskiego związku sportowego osobę prawną prowadzącą działalność w formie spółki na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych. Zasadą będzie, że w skład ligi zawodowej w grach zespołowych będą wchodzić wyłącznie sportowe spółki akcyjne. Prezes Polskiej Konfederacji Sportu będzie mógł, w drodze wyjątku, wyrazić zgodę na czasowy udział stowarzyszeń kultury fizycznej w lidze zawodowej. Zasady funkcjonowania ligi zawodowej określi umowa zawarta pomiędzy właściwym polskim związkiem sportowym i spółką zarządzającą ligą zawodową.

Zgodnie z ustawą o kulturze fizycznej przy Polskim Komitecie Olimpijskim działa jako sąd polubowny Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu. Opiniowany akt prawny (art. 40 ust. 4) nadaje rangę ustawową przepisom określającym skład Trybunału – będzie to 24 arbitrów powoływanych w równej liczbie przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu, Zarząd Polskiego Komitetu Olimpijskiego oraz prezesa Polskiej Konfederacji Sportu.

Podobnie jak w obowiązującym stanie prawnym do Trybunału będą mogły być zaskarżane decyzje dyscyplinarne lub regulaminowe właściwych organów polskich związków sportowych. Novum są przepisy precyzujące postępowanie przed Trybunałem oraz przyznające środek zaskarżenia od orzeczeń Trybunału w postaci skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego. Ponadto te decyzje, które podlegają zaskarżeniu do Trybunału, zostaną wyłączone spod nadzoru Prezesa Polskiej Konfederacji Sportu.

Opiniowana ustawa zmienia brzmienie art. 53 i 53a oraz dodaje nowe art. 53b i 53c, które dotyczą sportów szczególnie niebezpiecznych (alpinizmu, w tym alpinizmu jaskiniowego, sportów motorowych, żeglarstwa, sportów o charakterze strzeleckim oraz pletwonurkowania) i określają kwalifikacje wymagane do ich uprawiania oraz zasady ich weryfikowania.

Najistotniejsza zmiana do ustawy o żegludze śródlądowej jest konsekwencją zmienionego przepisu ustawy o kulturze fizycznej, zgodnie z którym prowadzenie statków przeznaczonych do uprawiania sportu lub rekreacji bez napędu mechanicznego o długości kadłuba do 5 m lub o napędzie mechanicznym o mocy nieprzekraczającej 5 kW nie wymaga posiadania dokumentu potwierdzającego kwalifikacje w tym zakresie. Z tego względu znowelizowany art. 18 ustawy o żegludze śródlądowej przewiduje, że dla tego rodzaju statków będzie prowadzony odrębny od rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej rejestr statków używanych wyłącznie do celów sportowych lub rekreacyjnych.

II. Uwagi szczegółowe.

1. Należy zwrócić uwagę, że w art. 7a treść ust. 3 nie koresponduje z treścią ust. 2, który mówi o stowarzyszeniach kultury fizycznej, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej. Natomiast w ust. 3 jest mowa o stowarzyszeniach nieprowadzących działalności gospodarczej. Nie odpowiada to zamiarowi ustawodawcy wyrażonemu w ust. 1, ponieważ może działać stowarzyszenie kultury fizycznej, które nie prowadzi działalności gospodarczej pomimo tego, że jego statut przewiduje taką możliwość.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 2 w lit. b, w ust. 3 wyrazy "nieprowadzących działalności gospodarczej" zastępuje się wyrazami ", których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej".

2. W dodawanym art. 18d w ust. 9 użyto nieprawidłowego określenia.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 9, w art. 18d w ust. 9 wyraz "wyplacane" zastępuje się wyrazem "finansowane".

3. W przepisie art. 40, dotyczącym Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu, określono zasady powoływania członków tego gremium. Należy zwrócić uwagę, że przytoczony przepis nie określa sytuacji, w których można odwołać członków Trybunału.

4. Odesłanie do art. 16 zawarte w art. 1 w pkt 18 w lit. c, w ust. 7 nie uwzględnia tego, że opiniowana ustawa dodała do tego artykułu ust. 2, oznaczając jego dotychczasowe brzmienie jako ust. 1. W związku z tym środki, jakie może zastosować organ nadzorujący, są określone w art. 16 ust. 1.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 18 w lit. c, w ust. 7 wyrazy "art. 16" zastępuje się wyrazami "art. 16 ust. 1".

5. Opiniowana ustawa dodaje do ustawy o kulturze fizycznej nowy art. 41a, który przyznaje środek zaskarżenia od orzeczeń dyscyplinarnych lub regulaminowych wydanych przez Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu i określa ten środek mianem kasacji. Należy zwrócić uwagę, że w dniu 6 lutego 2005 roku weszła w życie ustawa z dnia 22 grudnia 2004 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, która w miejsce kasacji wprowadziła skargę kasacyjną. Z tego względu należy dostosować terminologię ustawy do obowiązującego stanu prawnego.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 19, w art. 41a:

- a) w ust. 1 i 3-5 użyty w różnych przypadkach wyraz "kasacja" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "skarga kasacyjna",
- b) w ust. 2 wyraz "Kasację" zastępuje się wyrazami "Skargę kasacyjną".

Poza przedstawioną uwagą dotyczącą spójności terminologicznej przepis art. 41a budzi także inne zastrzeżenie.

Zakwestionowania wymagają wskazane w ust. 1 podstawy prawne do wniesienia skargi kasacyjnej, szczególnie podstawa prawna określona jako "oczywista niesłuszność orzeczenia". Należy zwrócić uwagę, że jest to nieznaną obowiązującemu systemowi prawnemu przesłanka do wniesienia środka zaskarżenia. Dla przykładu można podać, że w postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących takich grup zawodowych jak adwokaci, radcowie prawni, notariusze, prokuratorzy, doradcy podatkowi czy biegli rewidenci obok przesłanki rażącego naruszenia prawa pojawia się przesłanka rażącej niewspółmierności kary.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 19, w art. 41a w ust. 1 wyrazy "oczywistej niesłuszności orzeczenia" zastępuje się wyrazami "rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej lub regulaminowej".

6. W art. 53a w ust. 4 w pkt 2 znalazło się tzw. podwójne odesłanie. Przytoczony przepis odsyła do ust. 2 w tym samym artykule, który z kolei zawiera odesłanie do ust. 1. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej nie odsyła się do przepisów, które już zawierają odesłania (§ 157 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie "Zasad techniki prawodawczej").

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 23, w art. 53a w ust. 4 w pkt 2 wyrazy "ust. 2" zastępuje się wyrazami "ust. 1".

7. Pewne wątpliwości może budzić art. 18 ust. 5 ustawy o żegludze śródlądowej. Przepis ten umożliwia podmiotom pochodzącym z jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, innego niż Rzeczpospolita Polska, rejestrację statku nie będącego statkiem polskim, w rejestrze administracyjnym polskich statków żeglugi śródlądowej, co zapewni im możliwość pełnego korzystania ze swobody prowadzenia działalności na terenie RP. Na mocy postanowień umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w związku z

decyzją Rady 2004/368/WE z 30 marca 2004 roku dotyczącą tymczasowego stosowania Porozumienia o udziale Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotwy, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słoweńskiej i Republiki Słowackiej w Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz tymczasowego stosowania czterech pokrewnych porozumień, przepisy wspólnotowe w zakresie swobody prowadzenia działalności gospodarczej mają zastosowanie również do podmiotów z państw członkowskich EFTA, będących jednocześnie stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Wydaje się, że prawo do rejestracji statku na terytorium Polski powinno przysługiwać także osobom z tych państw.

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 1, w art. 18 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

"6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do osób, które mają obywatelstwo albo siedzibę w jednym z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym."

8. W art. 19 w ust. 2 nowelizowanej ustawy o żegludze śródlądowej jako podmiot właściwy do prowadzenia rejestru statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu i rekreacji wskazano właściwy polski związek sportowy i odesłano do art. 10 ustawy o kulturze fizycznej. Jest to zbyt rozległe odesłanie, które wymaga uściślenia, ponieważ art. 10 poza tym, że w ust. 1 formułuje definicję polskiego związku sportowego (ust. 1), reguluje także inne kwestie z tym związane.

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 2, w art. 19 w ust. 2 wyrazy "art. 10" zastępuje się wyrazami "art. 10 ust. 1".

9. Art. 5 opiniowanej ustawy utrzymuje czasowo w mocy akty wykonawcze w zakresie uprawiania alpinizmu jaskiniowego oraz żeglarstwa. Należy zwrócić uwagę, że czasowe utrzymanie w mocy nie dotyczy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2002 roku w sprawie uprawiania pletwonurkowania. Wydaje się, że taki zabieg legislacyjny byłby celowy z dwóch powodów – opiniowana ustawa przewiduje wydanie nowego rozporządzenia w tej materii oraz ma krótki, bo 14-dniowy okres *vacatio legis*.

Propozycja poprawki:

- w art. 5 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

"5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze w zakresie uprawiania płetwonurkowania, wydane na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 53c ust. 5 ustawy wymienionej w art. 1, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy."

Oprac. Agata Karwowska- Sokołowska